

Het kan wél

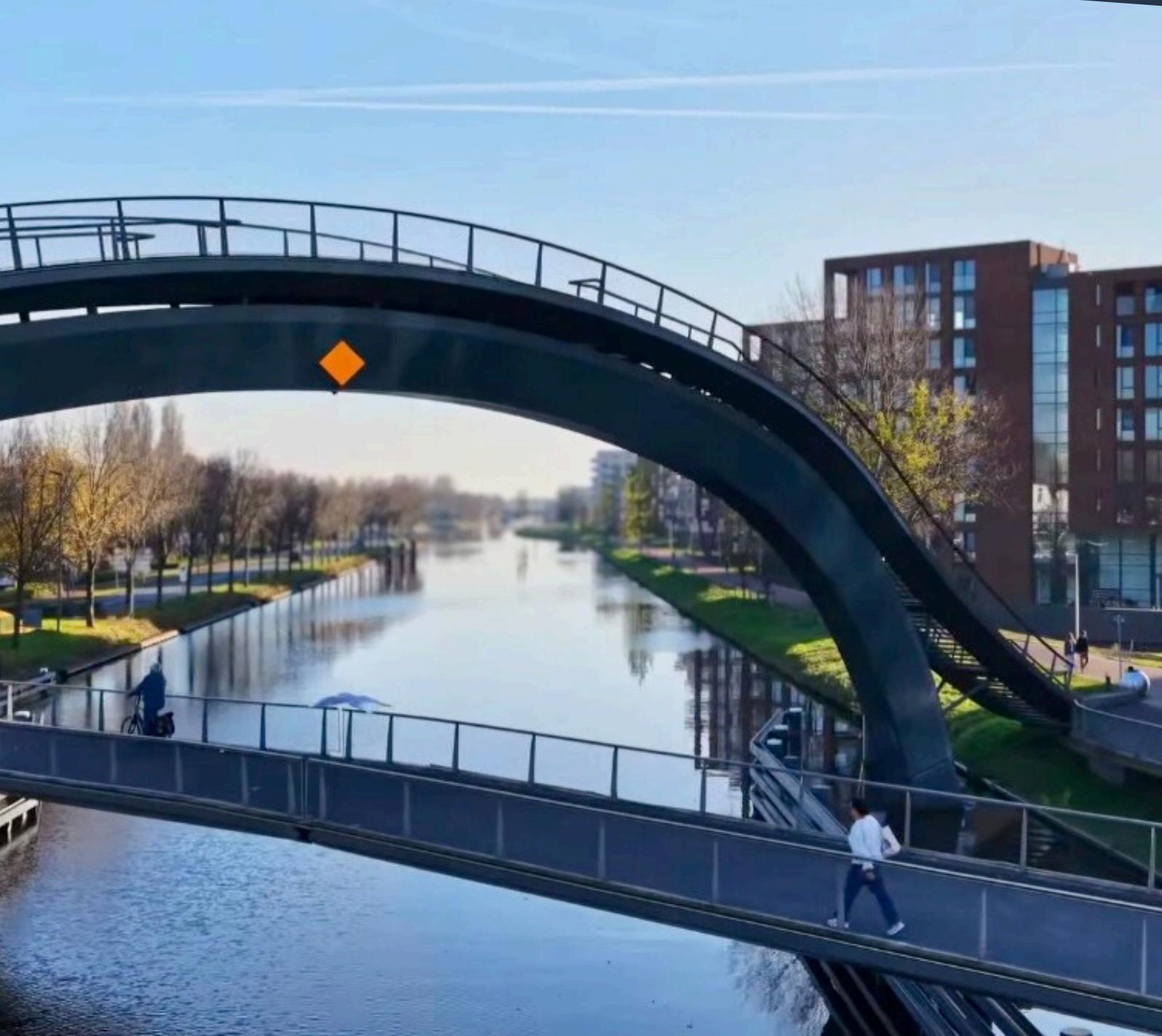
Ook in Purmerend

Verkiezingsprogramma 2026–2030

D66
purmerend

T KAN WÉL HET KAN WÉL HET KAN W

Voorwoord

Purmerend groeit met honderden woningen per jaar. In 2029 wordt de 100.000e inwoner verwacht. De mogelijkheden van de gemeente om deze groei in goede banen te leiden, staan echter onder grote druk. De financiële ruimte van de gemeente is beperkt, mede als gevolg van rijksbeleid, en dat dwingt ons de komende jaren tot het maken van moeilijke keuzes. Ik geloof dat juist in zulke tijden zichtbaar wordt waar we als Purmerenders écht voor staan.

Voor D66 is het uitgangspunt glashelder: wij hebben vertrouwen in mensen. Ook als er moet worden bezuinigd, beschermen wij wat van waarde is. Minimaregelingen, sport, cultuur en onderwijs zijn geen luxe, maar de basis waarop een eerlijke, gezonde en kansrijke toekomst rust. Daar staat D66 voor. We weten dat niet alles kan wat we willen en wat nodig is, zeker niet tegelijk. We weten óók dat de toekomst van Purmerend niet beter wordt door angst voor het onzekere en onbekende, maar door ambitie, samenwerking en vertrouwen in elkaar. Purmerend en Beemster hebben vaker laten zien te kunnen vernieuwen, groeien en verbinden. Of het nu gaat om woningbouw, (jeugd)zorg, verkeersveiligheid of kansen voor iedereen: steeds weer lukt het ons als we moeilijke keuzes niet vooruit schuiven en er samen de schouders onder durven te zetten.

De wereld om ons heen is al een aantal jaren onzeker. Oorlogen, klimaatverandering en toenemende verschillen tussen groepen mensen raken ook onze gemeente. Tegelijkertijd zien we dat de meeste mensen in Purmerend naar elkaar omkijken, vooruit denken en niemand laten vallen. Dat is het Purmerend waar D66 in gelooft: een gemeente die niet stilstaat, maar vooruitgaat. Waar ruimte is voor nieuwe woningen én groen, meer ruimte voor fietsers en voetgangers in een steeds drukker omgeving, waar leefbaarheid en veiligheid hand in hand gaan. Een gemeente waar iedereen, ongeacht inkomen of afkomst, kan meedoen. Met een bestuur dat duidelijke keuzes durft te maken en die niet uit de weg gaat.

Met dit verkiezingsprogramma bieden wij een realistische koers met een optimistische blik. Want ondanks alle grote uitdagingen is ons vertrouwen groot: in Purmerend en Beemster, in de inwoners en in de toekomst. Het kan wél!

Mark Intres

Lijsttrekker D66 Purmerend

Inleiding

Dit verkiezingsprogramma is er voor iedereen die gelooft dat we het tij kunnen keren, ook in Purmerend. Dat we de levens van onze inwoners beter kunnen maken, door in beweging te komen. Door niet te roepen wat niet kan, maar door ons elke dag opnieuw de vraag te stellen: hoe kan het wél?

Wij zijn sociaal-liberalen. Dat betekent voor ons dat vrijheid pas echt bestaat als iedereen de kansen en mogelijkheden heeft om écht vrij te zijn. We durven te kiezen voor daadkracht, omdat je soms gewoon moet beginnen. En we zien politiek als van - en voor - iedereen.

We weten ook: keuzes maken betekent iets doen of laten. We kunnen alleen huizen bouwen, als we ook durven te kiezen voor leefbaarheid en groen. We kunnen mensen alleen een zekere basis bieden, als ze niet verdwalen in complexe regels. Zodat je je dierbaren de zorg kunt geven die ze nodig hebben.

De wereld is de afgelopen jaren onzekerder en onvoorspelbaarder geworden. Ontwikkelingen rond bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie (AI) gaan snel. Dat biedt kansen, maar geeft ook risico's. We kunnen het ons niet veroorloven om ons tegen elkaar te laten uitspelen. Daarom laten wij ons inspireren door die mensen die ondanks alles hun idealen najagen. Want progressieve politiek inspireert en verbindt.

Stel je een Purmerend voor waarin iedereen een dak boven het hoofd heeft en toch in een groene omgeving woont, omdat we voldoende nieuwe woningen hebben gebouwd met oog voor de leefbaarheid en klimaatverandering. Stel je een Purmerend voor waarin ieder kind het beste onderwijs krijgt om mee te kunnen doen, in de fijnste schoolgebouwen. Waar voetgangers en fietsers meer ruimte krijgen in een gemeente die steeds drukker wordt.

Stel je een Purmerend voor dat haar eigen, schone en betaalbare energie opwekt. Een gemeente met een innovatieve en groene economie, waar iedereen gezond kan leven.

De ideeën zijn er al. Nu is het aan ons om ze uit te voeren. D66 kiest voor oplossingen die mensen echt vooruithelpen. We weten dat vooruitgang begint met de ideeën en de creativiteit van zo veel mogelijk mensen. Daarom geven we alle ruimte aan al die inwoners en ondernemers die al bouwen aan een betere toekomst.

Het is aan ons. Doe mee. Want als we het willen, dan kan het wél.

Inhoudsopgave

1. Democratie en veiligheid	6
1.1 Democratie	7
1.2 Veiligheid	8
1.3 Inclusie en toegankelijkheid	9
1.4 Kunst, cultuur en werelderfgoed	10
2. Wonen, mobiliteit en sociale zekerheid	14
2.1. Wonen	15
2.2 Mobiliteit	18
2.3 Werk en inkomen	20
3. Onderwijs	24
3.1 Een veilige en gezonde school(omgeving)	25
3.2 We bieden jongeren een brede basis	25
3.3 Gelijke kansen binnen onderwijs	26
3.4 Jongeren en arbeidsmarkt	27
4. Gezondheid en zorg	29
4.1 Gezondheid als basis voor gemeentelijk beleid	30
4.2 Jeugdzorg met echte aandacht voor Purmerendse jongeren	30
4.3 Samenwerken in het sociaal domein	31
4.4 Sport en beweging: ruimte voor iedereen om te bewegen	32
5. Klimaat, energie en economie	35
5.1. Een gezonde en duurzame economie	36
5.2. Grip op afval	38
6. Ruimtelijke ordening, natuur en landbouw	40
6.1 Dierenwelzijn: aandacht voor álle inwoners, mens én dier	41
6.2 Landbouw en biodiversiteit: voedsel produceren met respect voor natuur	41
6.3 Groen, gezondheid en klimaat: investeren in de leefomgeving	42
7. Overheid	44
7.1 Onvoorwaardelijke toegang tot de gemeentelijke organisatie	45
7.2 Gezonde gemeentefinanciën met oog voor leefbaarheid	45
7.3 Samenwerking in de regio	46
Verantwoording	48
Kandidatenlijst	49

Hoofdstuk 1

Democratie en veiligheid

Democratie en veiligheid

Toegankelijke politiek

Inzet op stevige inspraak van inwoners

Een veilige gemeente

Duurzaam oplossen van (jeugd)overlast

Een gemeente waar iedereen meetelt

Een toegankelijke gemeente voor iedereen

Toegankelijk en laagdrempelig cultureel aanbod

We staan pal voor Werelderfgoed Beemster

1.1. Democratie

D66 staat voor een sterke, open en toegankelijke lokale democratie. Inwoners van Purmerend moeten zich kunnen uitspreken over ontwikkelingen in hun gemeente en invloed kunnen uitoefenen op besluiten die hen raken.

Toegankelijke politiek

- D66 wil meer dualisme in het lokaal bestuur. Een duidelijke afbakening van de rollen tussen gemeenteraad en college. Wij pleiten voor een coalitieakkoord op hoofdlijnen, zodat er meer ruimte ontstaat voor een open politiek debat en actieve betrokkenheid van de voltallige gemeenteraad. Dit bevordert de rolvastheid van raad en college en draagt bij aan een gezonde, transparante en democratische bestuurscultuur.
- Inwoners moeten het recht krijgen om zelf een amendement in te dienen op raadsvoorstellen en om onderwerpen op de agenda van de gemeenteraad te zetten.
- D66 wil het lokale referendum opnieuw mogelijk maken, zodat inwoners rechtstreeks hun stem kunnen laten horen over belangrijke kwesties.
- We pleiten voor de instelling van een Jongerenraad en een jongerenvragenuur binnen de raadscommissies, zodat ook jongeren actief kunnen meepraten over de toekomst van de gemeente.
- We bevorderen politieke participatie onder vrouwen en minderheden met informatieve sessies en actieve benadering.

Inzet op stevige inspraak van inwoners

- Bij grote ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw, verkeersmaatregelen en de herinrichting van de openbare ruimte, worden omwonenden en andere belanghebbenden vroegtijdig geïnformeerd en betrokken.
- De gemeente gaat actief de wijken en buurten in bij plannen met een grote impact, om wensen, zorgen en ideeën van inwoners op te halen.
- D66 wil ruime inspraakmogelijkheden voor inwoners en ondernemers, bijvoorbeeld via enquêtes, wijkpanels en inspraakavonden bij raadscommissie.

- D66 wil inwoners beter betrekken bij maatschappelijke vraagstukken. Een burgerberaad kan een goed middel zijn, mits de selectie van de deelnemers voldoende representatief en inclusief is en er tussentijds en achteraf wordt geëvalueerd of de gestelde doelen worden gehaald.
- We pleiten voor een onafhankelijke ombudsmanfunctie, bij voorkeur via aansluiting bij de Ombudsman Metropool Amsterdam, om klachten van inwoners zorgvuldig en onafhankelijk te behandelen.

1.2. Veiligheid

Purmerend is nog altijd een veilige gemeente. Toch zien we op een aantal gebieden de overlast en de daadwerkelijke criminaliteit toenemen. Ten opzichte van het gemiddelde in Nederland vinden in Purmerend (veel) minder misdrijven plaats. Dan gaat het bijvoorbeeld over diefstal en woninginbraak. De afgelopen jaren hebben we echter verschillende verschrikkelijke incidenten gezien met explosies en geweld. Het aantal straatroven, berovingen, mishandelingen en meldingen van femicide is in Purmerend nu hoger dan het landelijk gemiddelde. Ook op het gebied van drugscriminaliteit is Purmerend aan een opmars bezig. D66 vindt het belangrijk dat onze inwoners en ondernemers zich veilig voelen in hun gemeente. Wij gaan daarbij uit van een gedeelde verantwoordelijkheid en betrekken inwoners en ondernemers nadrukkelijk bij het bepalen van het beleid.

Een veilige gemeente

- D66 wil vooral samen met inwoners en ondernemers werken aan veiligheid, door hen een stem te geven bij het bepalen van de prioriteiten. Wij willen doorgaan met burgerinitiatieven, zoals het 'Ogen en Oren'-project en preventiegroepen via sociale media. D66 wil meer aandacht voor ontwikkelingen rond cybercriminaliteit en ondermijning.
- De hoogste prioriteit hebben de zogenoemde 'high impact crimes', zoals woninginbraken, geweld, overvallen/straatroven en bedreigingen. D66 wil snelle, gezamenlijke actie bij overlast en geweldsincidenten met betrokkenheid van scholen, wijkteams, politie, (jeugd-)BOA's, justitie en welzijnsorganisaties.
- D66 wil een veiligheidsindex in het leven roepen, naar het voorbeeld van omliggende gemeenten, zoals Amsterdam en Zaanstad. De veiligheidsindex is een maat voor veiligheid en leefbaarheid in wijken en buurten. Het gaat daarbij om objectieve data (cijfers van de politie) en een subjectieve index (op basis van enquêtes). Zo krijgen we een 'overall' veiligheidscijfer per wijk en buurt en kan maatwerk worden geleverd.

- Cameratoezicht is een effectief instrument, maar wel onder voorwaarden en met oog voor privacy. D66 is niet voor een onbeperkte toename van camera's in de publieke ruimte en pleit voor een terughoudende benadering. Camera's moeten alleen worden ingezet waar het echt nodig is, op plekken waar er een duidelijke reden voor is om bijvoorbeeld criminaliteit tegen te gaan, en niet langer dan noodzakelijk. Ook moet regelmatig worden geëvalueerd of de camera's nog effectief zijn en geen onnodige inbreuk maken op de privacy.
- Gezien de nadelen van vuurwerk op mens en dier, wil D66 het afsteken ervan blijvend ontmoedigen en streven we naar een centrale show (met lasers of drones) in de stad. Wij zijn een voorstander van een vuurwerkverbod.

Duurzaam oplossen van (jeugd)overlast

- D66 wil gemeentelijke BOA's vooral inzetten op de grootste ergernissen van inwoners.
- Wat jeugdoverlast betreft, wil D66 liever investeren in extra (jeugd)wijkagenten en het bieden van perspectief aan jongeren dan in repressieve maatregelen. Dit vraagt van de gemeente dat er voldoende ruimte is voor jongeren voor activiteiten waar zij lol in hebben. D66 wil volop aandacht voor het tegengaan van seksueel geweld en (online) pesten onder jongeren.
- De wijkagent is een spil in de aanpak van de gemeente en is samen met de BOA's het aanspreekpunt in wijken en dorpskernen. Rechtstreeks contact en een stevig gesprek is vaak effectiever dan meteen het uitdelen van een boete of het ophangen van camera's.

1.3 Inclusie en toegankelijkheid

D66 Purmerend gelooft dat een sterke samenleving begint bij inclusie. Een gemeente waarin iedereen – ongeacht afkomst, sociaaleconomische positie, beperking, seksuele oriëntatie of genderidentiteit – zich welkom en veilig voelt. Wij willen een gemeente die actief uitsluiting tegengaat, verschillen omarmt en waar alle inwoners zich gehoord en gezien weten.

Een gemeente waar iedereen meetelt

- D66 is voor actief gemeentelijk inclusiebeleid, met specifieke aandacht voor mensen van kleur, mensen met een beperking, LHBTQIA+ inwoners en andere ondervertegenwoordigde groepen.
- Actief inclusiebeleid werkt pas als het ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Daarom wordt actief samengewerkt met lokale partners, zoals stichting ReR, om uitvoering te geven aan het beleid. Een belangrijke schakel daarin is de Regenboograad.
- Met de Regenboograad borgt Purmerend dat de stem van de regenbooggemeenschap structureel wordt meegenomen in beleid en besluitvorming.

- Gemeente als inclusieve werkgever met training voor medewerkers en actieve werving van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Gerichte maatregelen tegen racisme en discriminatie via een jaarlijks actieplan samen met onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Een toegankelijke gemeente voor iedereen

Een toegankelijke gemeente is een inclusieve gemeente. D66 Purmerend zet zich in voor een gemeente waarin iedereen zelfstandig kan meedoen – met of zonder beperking. Wij willen fysieke barrières wegnemen, digitale drempels verlagen en sociale participatie bevorderen. Een inclusieve samenleving vormt de basis voor een sterke, verbonden en rechtvaardige gemeente.

- D66 Purmerend staat voor een gemeente waarin iedereen, ongeacht afkomst, sociaaleconomische positie, beperking, seksuele oriëntatie of genderidentiteit, gelijke kansen krijgt om mee te doen, zich te ontwikkelen en zich thuis te voelen.
- Purmerend mag niet schrikken van kritiek op inclusief beleid, maar moet er juist kracht uit putten. Juist nu is het nodig om door te zetten én te verdiepen voor een stad waar iedereen zich welkom en veilig voelt.
- Een toegankelijkheidscheck bij elk infrastructureel project is verplicht en bij de inrichting van de openbare ruimte wordt de inspraak van mensen met een beperking geborgd.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld: toegankelijke communicatie in begrijpelijke taal (B1) en alternatieve vormen zoals audio en gebarentaal is de basis voor de gemeentelijke communicatie.

1.4 Kunst, cultuur en werelderfgoed

Investeringen in kunst en cultuur zijn essentieel voor onze gemeente. Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan verbinding, creativiteit, mentale gezondheid en welbevinden van onze inwoners. Daarnaast zijn kunst en cultuur een belangrijke motor voor onze lokale economie. Cultuur is ván iedereen en vóór iedereen.

Toegankelijk en laagdrempelig cultureel aanbod

- D66 maakt het culturele aanbod zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk voor iedereen. Al vanaf de eerste kennismaking op jonge leeftijd, binnen en buiten de school. De toegankelijkheid en beschikbaarheid van kerninstellingen, zoals de Purmaryn, P3 Purmerend, Onder de Linden, Bibliotheek Waterland, de lokale musea, de educatieve cultuurinstellingen en de vele andere cultuurpartners die de gemeente rijk is, zijn onmisbaar voor een gezonde culturele infrastructuur.

- Cultuurinstellingen zijn zeer gebaat bij financiële zekerheid op de middellange termijn. Daarom gaan we meerjarig investeren in kleine en grote aanbieders van kunst en cultuur. Daarbij hebben we oog voor zowel maatschappelijke als commerciële partners.
- We stimuleren jongerenparticipatie en cultuureducatie, onder meer in samenwerking met het onderwijs. Creativiteit is net zo onmisbaar voor de ontwikkeling van een kind als rekenen en taal. We ondersteunen scholen om pakketten voor cultuureducatie af te nemen en daar maken we geld voor vrij. Voor inwoners met beperkte financiële middelen nemen we drempels weg die de toegang tot kunst en cultuur belemmeren.
- D66 daagt de culture instellingen en verenigingen uit tot het intensiveren van de onderlinge samenwerking.
- We dragen bij aan het oplossen van huisvestingsvraagstukken bij cultuuraanbieders.
- We benoemen een (jeugd)stadskunstenaar, die bijvoorbeeld met gedichten, muziek, tekeningen, schilderijen of andere kunstvormen uitingen maakt bij lokale gebeurtenissen en officiële gelegenheden. Daarmee versterken we het gemeenschapsgevoel en dragen we bij aan de lokale identiteit en cultuur van de gemeente.

We staan pal voor Werelderfgoed Beemster

Unesco-werelderfgoed Beemster staat onder druk. Woningbouw, infrastructuur en elektriciteitsmasten zijn allemaal aanstaande ontwikkelingen die de kernkwaliteiten van deze unieke en onvervangbare Nederlandse polder of Droogmakerij kunnen aantasten. De gemeente Purmerend is trotse siteholder van dit werelderfgoed. Dat betekent dat het onze taak is om de Beemster te beschermen, te beheren en uit te dragen. De Beemster is, naast werelderfgoed, de cultuur-historische achtertuin van onze gemeente. Het groene en open landschap biedt volop kansen voor recreatie, duurzame landbouw en kennisontwikkeling over cultureel erfgoed. Zowel voor onze eigen inwoners als voor bezoekers van buiten. Plannen voor ruimtelijke ontwikkeling worden altijd getoetst aan de kernwaarden van het werelderfgoed, waarbij 'versterking' (en niet slechts 'behoud') van de kernkwaliteiten het streven dient te zijn.

- D66 ondersteunt initiatieven die de Beemster helpt te ontwikkelen als werelderfgoed, innovatieve (en duurzame) voedselkamer voor de regio en kleinschalig recreatiegebied.
- Het uitgangspunt is niet alleen behoud, maar versterking van de bijzondere kwaliteiten van het landschap.
- We investeren in het zichtbaar en beleefbaar maken van het erfgoed voor inwoners en bezoekers, door een fiets- en wandelnetwerk en educatieve ervaringsplek rondom water en dijken
- We bevorderen duurzame landbouw, passend bij het open landschap en klimaatdoelen.

- D66 ziet dat veel agrariërs in de Beemster hun bedrijfsvoering verduurzamen. Windenergie kan daaraan bijdragen. D66 ziet mogelijkheden voor het duurzaam opwekken van energie met één kleine windmolen op het achtererf van een agrarisch bedrijf, mits dit past binnen de kernkwaliteiten van het werelderfgoed volgens de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.
- Nieuwe bebouwing blijft beperkt, zorgvuldig ingepast en duurzaam van aard.
- Verkeer en parkeren worden zorgvuldig gereguleerd.
- We stimuleren participatie van bewoners bij beleidsvorming over de Beemster.

**“
De Beemster is, naast
werelderfgoed, de cultuur-
historische achtertuin van onze
gemeente**”

Hoofdstuk 2

Wonen, mobiliteit en sociale zekerheid

Wonen, mobiliteit en sociale zekerheid

Terughoudend bij bouwen in Oostflank

Realistische groei van Purmerend

Duurzaamheid en ruimte voor innovatie

Kleinschalige bouw in Beemster

Fietsen en lopen op één

Auto's waar nodig

Openbaar vervoer dat werkt

Deelmobiliteit voor iedereen

Bestaanszekerheid

Schulden

2.1. Wonen

Het is fijn wonen in Purmerend en Beemster en dat willen wij zo houden. Dat betekent: goede bereikbaarheid, groen in de wijken en dorpskernen, meer wandel- en fietspaden, voldoende speel-, sport- en culturele voorzieningen en ruimte voor zorg en onderwijs. Wij willen veel woningen erbij, maar D66 staat daarbij voor een gezonde groei van de gemeente.

Voorals in de stad Purmerend wordt flink gebouwd en ook de komende jaren worden nog veel woningen gerealiseerd, onder meer in de Oostflank. Daarbij is een versnelling nodig en dat kan door meer in te zetten op houtbouw en fabrieksmatige bouw. D66 onderkent de noodzaak van snelle woningbouw om het woningtekort in te lopen. Het aantal nieuwe woningen moet wel realistisch zijn. Het aantasten van het Purmerbos en bouwen in het landelijke gebied in de Purmer-Zuid Zuid is niet nodig.

Met duizenden nieuwe huizen erbij wordt het steeds drukker in onze gemeente. Groen wordt schaarser en het verkeer wordt onveiliger. D66 houdt daarom bij alle woningbouw nadrukkelijk oog voor de kwaliteit van de leefomgeving. Om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen, willen wij waar mogelijk voorrang geven bij nieuwbouw aan inwoners van Purmerend. Ook starters, senioren en mensen met cruciale beroepen, zoals onderwijzers, zorgprofessionals en politieagenten, willen wij voorrang geven op de woningmarkt. Tot maximaal 50% van de sociale huurwoningen moet voor bijzondere doelgroepen worden gereserveerd.

Terughoudend bij bouwen in Oostflank

- De ambitie van de gemeente is om tussen 2017 en 2040 maar liefst 10.000 woningen te bouwen in Purmerend. Sinds 2017 zijn al ruim 4.000 woningen gerealiseerd. De komende jaren volgen zeker nog 2.500 tot 3.000 woningen. Daarmee is het grootste deel van de ambitie ingevuld. Alle mogelijke plekken in de bestaande bebouwde omgeving zijn inmiddels ingevuld. Alleen in de Oostflank, op het golfterrein langs de Westeweg, is nog een mogelijkheid om veel woningen te bouwen. D66 is terughoudend met het aantal woningen dat hier kan komen.

- In de plannen wordt uitgegaan van 4.000 tot 4.500 woningen op het golfterrein. Zoveel woningen vragen om stevige maatregelen rond bereikbaarheid. D66 wil niet dat een nieuwe woonwijk op deze locatie wordt ontsloten via de Westerweg. Dit is een eeuwenoude, cultuurhistorische weg die hiervoor niet geschikt is. Met maximaal 3.000 woningen is de verkeersontsluiting veel beter te organiseren. Bovendien is daarmee de ambitie van 10.000 woningen al gerealiseerd.
- De beoogde 1.000 tot 1.300 woningen (of meer) in de Purmer-Zuid Zuid kunnen wat D66 betreft uit de plannen worden geschrapt. Dit betreft landelijk gebied en is een belangrijke groene buffer tussen de bestaande bebouwing en het Purmerbos.

Realistische groei van Purmerend

- D66 wil bouwen naar behoefte. De komende jaren zetten wij nadrukkelijk in op meer sociale huur- en betaalbare huur- en koopwoningen om de woningnood tegen te gaan. De bestaande norm van 30% sociale huur, 40% middenhuur en betaalbare koop en 30% vrije sector blijft daarbij gelden. De nadruk ligt op de doelgroepen starters, studenten en senioren.
- Sommige mensen veroorzaken extreme overlast in hun eigen woonbuurt. D66 wil voor het huisvesten van deze mensen onderzoeken in hoeverre concepten als Skaeve Huse een oplossing kunnen bieden.
- D66 wil dat op geen enkele manier gebouwd wordt in het Purmerbos of in het Beusebos.
- Er mag maar zeer beperkt in de Zuidoostbeemster gebouwd worden tussen het Noorderpad en de N244. In de Beemster kan alleen worden gebouwd met respect voor de regels rond de bescherming van het Werelderfgoed.
- D66 heeft zich jarenlang ingezet voor het ondersteunen van starters bij het kopen van een eigen woning. In 2018 is op initiatief van D66 een fonds opgezet voor startersleningen. De regeling is een groot succes. D66 wil dit fonds behouden en waar nodig versterken.
- De woningbouwopgave van Purmerend staat niet op zichzelf: de nood is hoog in het hele land en met name in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). D66 wil een woonvisie op de schaal van de MRA en de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland. Zo kunnen we samen met onze buurgemeenten bepalen hoeveel woningen waar nodig zijn.
- Het bouwen van woningen is niet alleen een zaak van woningcorporaties en projectontwikkelaars. D66 stimuleert groepswoonvormen en eigen initiatief voor woningbouw, zoals wooncoöperaties en collectief-particulier opdrachtgeverschap. Verschillende gezinsvormen hebben verschillende woonwensen en daar komt D66 graag in tegemoet.
- Vanwege het grote tekort aan betaalbare koopwoningen is het niet wenselijk dat deze woningen op grote schaal worden opgekocht om te verhuren. We handhaven regels om dit in te perken (onder meer door een zelfbewoningsplicht).

Duurzaamheid en ruimte voor innovatie

- D66 streeft naar een klimaatneutrale bouw. We gaan steviger inzetten op houtbouw en biobased bouwen.
- D66 wil in de regio afspraken maken om circulaire criteria te hanteren bij nieuwbouw. Als bij het bouwen al rekening wordt gehouden met toekomstig hergebruik van materialen, is het gemakkelijker om de grondstofstromen bij sloop opnieuw te benutten. Op termijn wil D66 een volledig circulaire bouw.
- Bij bouwprojecten en bij renovatie wordt actief rekening gehouden met de leefgebieden van dieren in en rond gebouwen: het natuurinclusief en natuurexclusief bouwen. Natuurinclusief bouwen is voor D66 de norm.
- Het gebied bij station Purmerend wordt een groene, stadse wijk voor een gemengde doelgroep. Wij blijven ons inzetten voor de verdere ontwikkeling van het OV-knooppunt met veel mogelijkheden voor deelvervoer (deelfietsen, deelscooters, deelauto's). Hierdoor kunnen de parkeervoorzieningen in deze wijk worden verminderd.
- Wij verwachten van woningcorporaties dat zij de woningen van hun huurders zo goed mogelijk isoleren. Dat levert meer wooncomfort en een lagere energierekening op voor de bewoners. Ook willen wij met corporaties afspraken maken over de aanleg van zonnepanelen op de daken en waar mogelijk vergroening van panden, bijvoorbeeld door groene daken.

Kleinschalige bouw in Beemster

- Grootschalige nieuwbouw vindt in Beemster niet plaats. Kleinschalige woningbouw ter versterking van de kleine kernen, zoals Noord- en Westbeemster, kan wel. Denk aan bouwen in de linten binnen de bebouwde kom, met behoud van de openheid en doorzichten.
- D66 is kritisch over bouwen in Beemster buiten bestaand bebouwd gebied. Wij staan pal voor de kernwaarden van het Unesco-werelderfgoed en willen deze waarden beschermen en waar mogelijk versterken.
- D66 geeft in Beemster prioriteit aan de ontwikkeling van woningbouw binnen bestaand bebouwd gebied. Bijvoorbeeld de locatie aan het Noorderpad ten oosten van de A7, die ruimte kan bieden aan duurzame woningen en een maatschappelijke bestemming.

2.2 Mobiliteit

Purmerend groeit en is volop in beweging. D66 wil dat iedereen mee kan bewegen. Wij willen een gemeente waar wandelen, fietsen, deelmobiliteit, reizen met het openbaar vervoer en autorijden slim op elkaar aansluit, inspeelt en uitnodigend is. Zodat iedereen zich snel, veilig en duurzaam kan verplaatsen.

Fietsen en lopen op één

- We willen investeren in aanleg en onderhoud van goede en veilige wandel- en fietspaden en fietsvoorzieningen. Bij woningbouw en andere ruimtelijke ontwikkelingen zet D66 lopen en fietsen voorop.
- D66 wil een Fietsvisie voor Purmerend. We willen fietsen stimuleren en daarom moeten we goed in beeld hebben hoeveel fietsers er zijn, welke routes ze gebruiken, welke obstakels ze tegenkomen, etc. Zo kunnen we gericht beleid maken om het fietsgebruik te bevorderen.
- We willen in beeld brengen waar de verkeersveiligheid moet worden verbeterd en waar met slimme verkeerslichten voorrang kan worden gegeven aan fietsers.
- D66 wil fietsen stimuleren als snelle, aantrekkelijke, goedkope, gezonde en duurzame vervoerswijze.
- Ook ontspanning is voor D66 belangrijk. Daarom stimuleren wij recreatieve fiets- en wandelroutes.
- D66 wil het aantal verkeersslachtoffers omlaag brengen. We willen daarom investeren in veilige, brede en comfortabele fietspaden en veilige oversteekplaatsen.
- Kinderen in Purmerend hebben het recht op een veilige schoolroute en een veilige schoolomgeving. Wij willen stimuleren dat ieder kind naar school kan wandelen en fietsen, en kan beschikken over een fiets.
- Doorfietsroutes naar omliggende gemeenten en voldoende fietsenstallingen (ook voor e-bikes) zorgen dat de fiets bij uitstek het alternatief is voor kortere en middellange afstanden.

Auto's waar nodig

Autoverkeer blijft welkom, maar in een groeiende gemeente wordt het vanzelf drukker op de weg. Om de parkeerdruk op te lossen, zet D66 in op langparkeren in parkeergarages en kortparkeren op straat. Wij willen voldoende laadpalen en slimmere parkeeroplossingen.

- D66 wil meer wegen met een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur. De positieve effecten op de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer hebben zich bewezen in onder meer Amsterdam en Helsinki (nul verkeersdoden in een jaar). We onderzoeken waar de invoering van 30 kilometer per uur goed mogelijk is, als eerste op wegen waar auto's en fietsers de ruimte met elkaar delen. Op doorgaande routes binnen de bebouwde kom met vrijliggende fietspaden blijft een maximumsnelheid van 50 kilometer per uur de norm.

- D66 wil voldoende parkeergelegenheid voor auto's, in de binnenstad en in de omliggende buurten en wijken. Betaald parkeren kan hierbij behulpzaam zijn, maar wij zijn terughoudend met het uitbreiden van betaald parkeren op grotere afstand van het centrum. Als dit toch nodig is om parkeeroverlast tegen te gaan, dan alleen als er voldoende draagvlak voor is in de buurt.
- D66 wil het beleid voortzetten om langparkeren in de binnenstad te stimuleren in de parkeergarages, zodat automobilisten voor kortparkeren op straat terecht kunnen en er meer ruimte komt voor fietsers en voetgangers.
- D66 wil de inzet voortzetten om doorgaand verkeer (van en naar de A7) uit de binnenstad te weren en in te zetten op een autoluw centrum (zo veel mogelijk alleen bestemmingsverkeer). Het sluiten van een ring om Purmerend is hierbij nodig om alternatieven te bieden voor verkeer door de binnenstad.
- D66 wil parkeerruimte vrijmaken voor autodeel- en autohuursystemen en laadplekken voor elektrische auto's.
- D66 wil in gesprek met de eigenaren van parkeerplaatsen van bedrijven en organisaties die met hekken of slagbomen zijn afgesloten om te bezien of deze parkeerplaatsen (buiten openingstijden) openbaar kunnen worden opengesteld. Zo kan de parkeerdruk op straat worden verlaagd.

Openbaar vervoer dat werkt

- Sinds jaar en dag is het openbaar vervoer de keuze bij uitstek voor reizen naar omliggende gemeenten, zoals Amsterdam en Zaanstad. Snelle en betrouwbare verbindingen, goed toegankelijke haltes en plekken waar fietsen, OV en deelmobiliteit samenkomen, kunnen het gebruik van het OV bevorderen.
- Reizigers moeten gemakkelijk en veilig kunnen overstappen tussen trein, bus, fiets en deelvervoer. OV-knooppunten voorzien hierin.
- Busreizigers moeten kunnen vertrouwen op een bus die rijdt volgens schema. De afgelopen jaren kregen reizigers te maken met onacceptabele uitval van ritten en gebrekkige communicatie door de vervoerder. D66 wil dat de gemeente zich binnen de Vervoerregio Amsterdam inzet voor strenge handhaving van de afspraken, snelle oplossingen bij storingen of uitval van bussen en duidelijke informatievoorziening voor de reizigers.
- D66 wil dat inwoners van Purmerend die gebruik maken van Wmo-vervoer hun ritten kunnen reserveren via 9292, naar het voorbeeld van de gemeente Almere. Dit zorgt voor veel meer gebruiksgemak.

Deelmobiliteit voor iedereen

- Deelauto's, deelscooters en deelfietsen maken het gebruik van deze vervoermiddelen goedkoper en duurzamer en leiden tot minder parkeerdruk. Elektrische deelvoertuigen op aantrekkelijke plekken zorgen er samen met stimuleringscampagnes voor dat meer mensen kiezen voor de kracht van slim delen.
- D66 wil dat Purmerend een gemeente is waar verplaatsen gemakkelijk, veilig en duurzaam is. Waar wandelen en de fiets op één staan, het OV betrouwbaar is, auto's slim worden gebruikt en deelmobiliteit steeds vanzelfsprekender wordt. Zo houden we Purmerend bereikbaar en leefbaar.

2.3 Werk en inkomen

D66 Purmerend vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen en een stabiele financiële basis heeft. Voor veel mensen is dat via een betaalde baan. Soms lukt dat niet. Dan biedt de gemeente passende ondersteuning. Zo wordt ieders talent benut. Dat vraagt om maatwerk en persoonlijke begeleiding. Soms moet worden geïnvesteerd in scholing en ondersteuning bij schulden, zodat zicht op een nieuwe toekomst ontstaat.

Bestaanszekerheid

- De gemeente is verantwoordelijk voor het sociaal domein en kan via participatie- en armoedebeleid direct invloed uitoefenen op bestaanszekerheid.
- We willen beter gebruik van de Participatiewet. Geen onnodige sancties, maar begeleiding op maat, vertrouwen, keuzevrijheid en ruimte om bij te verdienen waar mogelijk.
- We investeren in re-integratietrajecten die écht werken. Bijvoorbeeld werk in de energietransitie of de circulaire economie.
- We helpen inwoners met lage inkomens via inkomensondersteuning, schuldhulp en begeleiding naar (beter) betaald werk. De invoering van de Stadspas wordt gemonitord om in de gaten te houden of voldoende mensen nu de ondersteuning ontvangen waar ze recht op hebben.
- In het verlengde van de voedselbank gaat D66 kijken of het mogelijk is (naar Amsterdams voorbeeld) of inwoners met de Stadspas betaalbaar groenten en fruit kunnen kopen bij lokale boeren.
- We stimuleren sociale ondernemingen. Denk aan bedrijven die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen of maatschappelijke doelen combineren met ondernemen.

Grip op schulden

- Helaas leven nog veel van onze inwoners in armoede, onder wie kinderen. De oorzaak hiervan zijn vaak schulden. Het blijft belangrijk om in te zetten op preventie en het snel oppakken van signalen. Zo kunnen we voorkomen dat schulden problematisch worden.
- D66 blijft investeren in preventie en goede samenwerking met scholen, woningcorporaties, energiebedrijven en banken. Ook bij de wijkteams, Clup Welzijn en de gemeentelijke loketten wordt waar nodig snel geschakeld.
- Wanneer er schulden zijn, zet D66 zich in voor het instellen van een adempauze: het tijdelijk overnemen van de schulden door de gemeente. Dat geeft rust en overzicht. Ook worden inwoners meer gekoppeld aan bijvoorbeeld Schuldhulpmaatjes.

***D66 houdt bij alle woningbouw
nadrukkelijk oog voor de
kwaliteit van de leefomgeving***

*We willen investeren in aanleg
en onderhoud van goede en
veilige wandel- en fietspaden
en fietsvoorzieningen*

Hoofdstuk 3

Onderwijs

Onderwijs

Een veilige en gezonde school(omgeving)

We bieden jongeren een brede basis

Gelijke kansen binnen onderwijs

Onderwijs en arbeidsmarkt

Ieder kind verdient goed onderwijs, ongeacht waar de wieg heeft gestaan.

Dat begint bij een goede leraar voor de klas, een fijn schoolgebouw en een gezonde en veilige omgeving. De rijke verlengde schooldag, met extra activiteiten, zorgt ervoor dat alle kinderen een gelijke kans krijgen en hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Daarmee geven we leerlingen zo veel mogelijk ruimte voor een brede ontwikkeling, waarbij de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en jongeren centraal staat. We stimuleren en faciliteren daarvoor als gemeente de samenwerking tussen onderwijs, dienstverlening en jeugdhulpverlening. In het beroepsonderwijs krijgen studenten de kans om te ontdekken waar ze goed in zijn. Zij gaan bouwen aan de toekomst van Nederland. Of dit nu in de zorg, de ICT, de kinderopvang of de energietransitie is: sterk beroepsonderwijs is de beste investering in onze lokale economie. We versterken de samenwerking met het beroepsonderwijs om stages en banen te creëren die kansen bieden voor de toekomst van onze jongeren.

3.1 Een veilige en gezonde school(omgeving)

- We werken voortdurend aan de gezonde school. We investeren in de verduurzaming van schoolgebouwen, waarbij we zorgen voor voldoende groen, frisse lucht en ruimte voor beweging.
- Scholen zijn zo veel mogelijk met de fiets en lopend te bereiken via veilige routes en er zijn voldoende plekken om de fiets te stallen.
- We zorgen voor een veilige schoolomgeving. We willen de samenwerking tussen scholen, jongerenwerk, wijkagenten en gemeente intensiveren om de veiligheid in en rond schoolgebouwen te bewaken.

3.2 We bieden jongeren een brede basis

- De gemeente kan een grotere rol spelen bij de burgerschapsontwikkeling van kinderen. We blijven kinderraden en de kinderburgemeester faciliteren, maar ook de jongeren willen we stimuleren politiek bewust en actief te worden door het faciliteren van een JIPP (Jongeren in Politiek Purmerend) en door gastlessen op school.
- Lezen en schrijven moet op één staan. Lezen is leuk en belangrijk. In de strijd tegen de dalende leesvaardigheid willen we boeken voor iedereen bereikbaar maken. In de hele gemeente is er de mogelijkheid om boeken te lenen of te ruilen.
- Bibliotheek Waterland is een plaats van ontmoeting en leerervaringen. Alle inwoners moeten gratis lid kunnen worden van de bibliotheek.

- D66 is voorstander van ruimere openingstijden van de bibliotheek. De openingstijden moeten aansluiten op de behoeften van de inwoners van Purmerend (in de herfst en winter ook op zondag, bijvoorbeeld).
- D66 wil een educatief programma Droogmakerij De Beemster faciliteren voor alle basisschoolleerlingen, voortbouwend op het Beemster kwartet. Voor dit doel wordt onder meer de buitenruimte van het bezoekerscentrum Beemster Werelderfgoed heringericht met een educatieve ervaringsplek rondom water en dijken.

3.3 Gelijke kansen binnen onderwijs

- We bieden gelijke kansen met de rijke schooldag. Door intensievere samenwerking tussen onderwijs, jongerenwerk en aanbieders van de ontwikkeling van talenten op het gebied van sport, cultuur, techniek, natuur, dienstverlening en ondernemerschap willen we een rijke en langere schooldag realiseren. Ook het stimuleren van integrale kindcentra kan ouders en verzorgers ontlasten en de kansengelijkheid vergroten.
- Iedereen doet voor D66 mee. Alle kinderen hebben daarom het recht om te kunnen meedoen op school. We streven ernaar nul thuiszitters te hebben in de gemeente en we stimuleren inclusief onderwijs. Ook het tegengaan van voortijdig schoolverlaten valt hieronder.
- D66 wil dat alle jongeren de school verlaten met een startkwalificatie door meer maatwerk en flexibiliteit. Leerplicht zet handhaving in als preventief middel als grote problemen nog kunnen worden voorkomen.
- Met de inzet van schoolmaatschappelijk werkers voor basis- en voortgezet onderwijs, die de verbinding vormen tussen kinderen, school en dienstverlening van de gemeente, kunnen families vroegtijdig worden geholpen bij signalen van achterblijvende ontwikkeling of problemen.

3.4 Onderwijs en arbeidsmarkt

- We versterken de samenwerking van het beroepsonderwijs en de lokale en regionale economie. Purmerend is een doe- en maakgemeente en het beroepsonderwijs is essentieel voor de lokale en regionale economie van de toekomst. D66 wil daarom samenwerken met het bedrijfsleven en het vmbo en mbo om (toekomstige) tekorten in kaart te brengen, zoals binnen de zorg of techniek. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld door eigen stages ook open te stellen voor vmbo-leerlingen en mbo-studenten.
- Het vinden van geschikte werkervaringsplaatsen en maatwerk bij de overstap van onderwijs naar de arbeidsmarkt is cruciaal voor jongeren. Wij willen hiervoor netwerken tussen het mbo en het bedrijfsleven faciliteren.

- Het is wenselijk om bij de campusontwikkeling in De Koog ook te kijken naar mogelijkheden om meer hbo-onderwijs naar Purmerend te halen. Wij zien dan ook graag dat wordt onderzocht of het mogelijk is om één of meerdere opleidingen van hbo- of wo-instellingen van Amsterdam naar Purmerend te halen en te huisvesten, met de focus op de opleidingen die aansluiten op de Purmerendse arbeidsmarkt.
- Een goede leraar voor de klas is van groot belang. We willen voorrang kunnen verlenen aan docenten die op zoek zijn naar een huis. Zo wordt het docentschap aantrekkelijker en kun je beter inzetten op het (voorkomen van) een lerarentekort in de gemeente.

Jan van Egmond Lyceum SG Nelson Mandela

Ieder kind verdient goed onderwijs, ongeacht waar de wieg heeft gestaan

Hoofdstuk 4

Gezondheid en zorg

Gezondheid en zorg

Gezondheid als basis voor gemeentelijk beleid

Jeugdzorg met echte aandacht voor Purmerendse jongeren

Samenwerken in het sociaal domein

Sport en beweging: ruimte voor iedereen om te bewegen

Een gezonde samenleving heeft nadrukkelijk de inzet van de gemeente nodig. In Purmerend willen we dat iedereen kan rekenen op goede en toegankelijke zorg. Of het nu gaat om jeugdhulp, ondersteuning bij het ouder worden of het versterken van mentale veerkracht: wij laten niemand in de kou staan.

D66 gelooft dat investeren in gezondheid en welzijn geen kostenpost is, maar een investering in een sterker, gelukkiger en meer verbonden Purmerend. Daarom zetten wij vol in op preventie, zorg dichtbij en een overheid die echt luistert.

4.1 Gezondheid als basis voor gemeentelijk beleid

Een gezonde samenleving begint bij een gezonde omgeving. Daarom wil D66 dat gezondheid leidend is in al het gemeentelijk beleid. Niet alleen binnen zorg, maar ook bij ruimtelijke inrichting, sport en onderwijs. We willen een stad waar het normaal is om te bewegen, waar gezond eten bereikbaar is, en waar elke inwoner de kans krijgt om gezond ouder te worden.

- Purmerend heeft meer huisartsen en praktijkruimtes voor huisartsen nodig om de groeiende groep patiënten aan te kunnen. Zeker bij grote nieuwbouwplannen is het nodig om voldoende zorgaanbod in de omgeving te realiseren.
- Bij elk ruimtelijk plan wordt een gezondheidstoets uitgevoerd om de impact op welzijn en leefbaarheid te meten. Hiermee zorgen we ervoor dat iedere inwoner toegang blijft houden tot de basisvoorzieningen op het gebied van zorg en welzijn.
- In elke wijk komt een leefstijlzorgloket, waar inwoners laagdrempelig terecht kunnen voor hulp en advies over gezondheid, voeding, bewegen of opvoeding.
- We gaan actief in gesprek met supermarkten en horeca over het beperken van ongezonde kindermarketing in de stad.

4.2 Jeugdzorg met echte aandacht voor Purmerendse jongeren

Jongeren verdienen een sterke start, maar helaas zien we te vaak dat hulp (te) laat komt. Dat signalen worden gemist of dat gezinnen verdwalen in het systeem. D66 wil dat elke jongere op tijd de juiste hulp krijgt. Niet pas als het misgaat, maar juist preventief en dichtbij.

- We intensiveren de samenwerking met de regio om specialistische hulp beschikbaar te houden. Ook bij complexe problematiek.
- We stellen een lokale regisseur jeugdzorg aan, die zorgt voor samenhang en duidelijke afspraken tussen alle betrokken hulpverleners.
- Gezinnen hebben en houden één aanspreekpunt: iemand die met hen meedenkt en zorgt voor overzicht in het zorgaanbod. Later selecteren
- Elke wijk in Purmerend heeft een jongeren-inlooplek, waar zij terecht kunnen met vragen, zorgen of gewoon om te ontspannen.
- We investeren in mentale weerbaarheid door schoolmaatschappelijk werk uit te breiden en jeugdcoaches in te zetten op scholen.

4.3 Samenwerken in het sociaal domein

Zorg is nooit zwart-wit. Achter elke hulpvraag zit een mens met een verhaal. D66 wil dat professionals ruimte krijgen om maatwerk te leveren, dat inwoners worden gehoord, en dat regels niet in de weg staan van goede en passende hulp. Het sociaal domein moet zijn gebaseerd op vertrouwen, samenwerking en eenvoud.

- Wij zien het belang van een brede inzet van Clup Welzijn en de openbare bibliotheek in een tijd waarin een steeds groter beroep gedaan wordt op het eigen netwerk van Purmerenders met een hulpvraag. D66 wil de manier waarop de gemeente Clup Welzijn en de bibliotheek financieel ondersteunt verbeteren, bijvoorbeeld door meerjarig zekerheid te geven over financiële ondersteuning.
- We zetten in op het blijvend versterken van de sociale wijkteams en zorgen dat zij herkenbaar en toegankelijk zijn voor alle inwoners. Goed opgeleide wijkteams die samenwerken, zijn van groot belang. Zo kan in de volle breedte worden bekeken wat er aan de hand is en kan snel worden geschakeld. De ervaringen van het wijkteam worden gebruikt om gerichte activiteiten op te zetten rond preventie.
- D66 vindt het reëel om voor de Wmo-voorzieningen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage te vragen, waarbij ouderen met een laag inkomen worden ontzien en gewaakt wordt voor stapeling van allerlei eigen bijdragen.
- Samen met welzijnsorganisaties, scholen en buurtbewoners worden activiteiten opgezet om eenzaamheid bij ouderen én jongeren tegen te gaan.

4.4 Sport en beweging: ruimte voor iedereen om te bewegen

Sport en beweging zorgen voor gezondheid, ontmoeting en plezier. D66 wil sport voor iedereen toegankelijk maken – of je nu jong bent, ouder wordt, sport in clubverband of liever zelfstandig beweegt. Daarbij zien wij sport niet alleen als doel, maar ook als krachtig middel om bij te dragen aan gezondheid, welzijn en sociale samenhang.

- We stellen een Sportaccommodatieplan 2040 op samen met sportverenigingen en de Sportraad, met aandacht voor toekomstige capaciteitsbehoeften, duurzaamheid en multifunctioneel gebruik.
- Bestaande sportaccommodaties moeten beter benut worden, ook voor niet-gebonden of individuele sporters, en deze toegankelijk maken voor andere maatschappelijke functies zoals onderwijs of welzijn.
- We faciliteren talentontwikkeling en topsport, zodat jong talent in Purmerend kan doorgroeien en Purmerend inspirerend blijft voor de breedtesport.
- De gemeente ondersteunt waar nodig bij werving en vrijwilligersbeleid binnen sportverenigingen, met concrete plannen om het vrijwilligersklimaat te verbeteren.

Sport voor iedereen

- D66 wil een toegankelijk sportaanbod voor kwetsbare groepen, zoals ouderen, mensen met een beperking en inwoners met een laag inkomen. Dit wordt gedaan via gerichte programma's en gratis of laagdrempelige sportactiviteiten.
- De gemeente investeert daarom in inclusief sporten met een langetermijnstrategie voor mindervaliden, betere begeleiding en deskundigheid bij verenigingen.
- We verlagen daarbij financiële drempels met blijvende aandacht voor regelingen zoals de MeerDoen-regeling en redelijke contributies bij verenigingen.
- D66 is voor een leven lang bewegen, van peuter tot senior. Sport en bewegen is voor iedereen belangrijk. De gemeente stimuleert dit actief, bijvoorbeeld via sportstimuleringsprogramma's en buurtsportcoaches.

Sport van de toekomst

- We benutten digitale innovatie om jongeren via gamification en E-sports te stimuleren tot meer beweging.
- Naast traditionele verenigingen ondersteunen we ook nieuwe vormen van sport, zoals urban sports, bootcamps en beweeggroepen.

Groen en duurzaam sporten

- We vervangen kunstgrasvelden door natuurvriendelijker alternatieven die de biodiversiteit bevorderen.
- Verduurzaming van sportaccomodaties, bijvoorbeeld via zonnepanelen, waterbesparing, ledverlichting en goede isolatie wordt de norm.
- Er komt meer ruimte voor natuur, biodiversiteit en klimaatadaptatie op en rond sportparken. Bijvoorbeeld door waterberging, schaduwplekken en minder verharding.
- Er zijn ruim voldoende goede fiets- en wandelverbindingen naar sportlocaties, zodat duurzaam reizen vanzelfsprekend wordt.
- D66 investeert in beweegvriendelijke buurten, zoals hardlooproutes, outdoor fitness, sportveldjes en trapveldjes in de wijk.

An aerial view of a vibrant outdoor sports court. The court is divided into several sections with different colors: red, blue, green, and orange. Children are playing basketball on the court. A man in a blue shirt is standing on the red section, possibly coaching. The court is surrounded by a black fence. In the background, there are trees and a grassy area. A large yellow quotation mark is on the right side of the text.

**Sport en beweging zorgen voor
gezondheid, ontmoeting en
plezier. D66 wil sport voor
iedereen toegankelijk maken**

Het
kan
wel

Hoofdstuk 5

Klimaat, energie en economie

Klimaat, energie en economie

Versterken en faciliteren van lokale ondernemers

Purmerend als proeftuin voor innovatie

Inzetten op een groene Purmerendse economie

Purmerend als koploper op het gebied van circulariteit en duurzaamheid

5.1 Een gezonde en duurzame Purmerendse economie

Purmerend en Beemster vormen samen een unieke gemeente met veel ondernemerszin. Van de detailhandel in de buurt tot innovatieve start-ups. Van de horecazaak in de binnenstad tot energie op de bedrijventerreinen. Daarnaast kent de Beemster een rijke traditie van agrarische kracht en voedselproductie. Merken uit de Beemster zijn wereldberoemd, van onze kaas tot chocoladeproducten. Onze ondernemers maken de gemeente levendig, aantrekkelijk en economisch sterk.

D66 wil deze kracht benutten. Wij willen dat Purmerend een plek is waar ondernemers kansen vergroten. Wij geloven in een ondernemersvriendelijke gemeente, met duidelijke regels rond economisch beleid en vergunningen, en één laagdrempelig loket waar je als ondernemer terecht kunt voor alles wat je nodig hebt. Ook online.

Versterken en faciliteren van lokale ondernemers

- De binnenstad heeft onze volle aandacht. D66 wil dat de gemeente samen met ondernemers blijft zorgen voor volop ruimte voor evenementen, horeca, cultuur en aantrekkelijke winkelstraten.
- Ook de wijkwinkelcentra verdienen aandacht; dit blijven plekken waar bewoners elkaar bijna dagelijks ontmoeten en voorzieningen dichtbij zijn. Dit moeten schone en veilige plekken zijn.
- De economie van Purmerend wordt gekenmerkt door een sterke detailhandel en internationale bedrijven. De gemeente heeft de rol van verbinder en facilitator, zodat ondernemers kunnen doen waar ze goed in zijn. Wij willen pioniers stimuleren en op weg helpen.
- De gemeente gaat zelf meer lokaal inkopen.
- De inzet van de gemeente moet zijn gericht op meer werkgelegenheid, meer banen binnen Purmerend. D66 wil bouwen aan de economie van morgen. Nu verdienen veel inwoners hun brood buiten Purmerend, voornamelijk in Amsterdam. Maar onze bevolking groeit en het aantal banen moet meegroeien.

Purmerend als proeftuin voor innovatie

- De economie verandert snel en Purmerend kan daarin kansen grijpen. Daarom steunen wij ondernemers die durven te vernieuwen. Of het nu gaat om digitalisering, de transitie naar een circulaire economie of bijvoorbeeld duurzame mobiliteit: wij zien Purmerend als een proeftuin voor innovatie. De plek waar ideeën kunnen uitgroeien tot succes.
- Het midden- en kleinbedrijf (mkb) is de motor van onze economie en levert een groot aandeel in de lokale werkgelegenheid. De gemeente helpt mkb'ers bij verduurzaming en digitalisering. Samenwerking tussen mkb'ers is cruciaal voor vernieuwing en innovatie in slimme dwarsverbanden.
- D66 kiest voor een economisch klimaat waarin ondernemers de ruimte krijgen om te groeien, te vernieuwen en bij te dragen aan een duurzame toekomst. Wij willen dat Purmerend een gemeente is die kansen biedt, ondernemers verbindt en vooruitkijkt.

Inzetten op een groene Purmerendse economie

- D66 wil ondersteuning voor ondernemers die bijdragen aan een groene en toekomstbestendige economie. De gemeente helpt ondernemers die circulaire initiatieven hebben, met subsidies voor verduurzaming en slimme oplossingen voor schone logistiek. Zo maken we Purmerend aantrekkelijker voor bewoners en ondernemers. Denk aan een goederenhub aan de rand van de gemeente, met de inzet van elektrische voertuigen voor de laatste kilometers.
- Wij zien grote kansen in de combinatie van landbouw, innovatieve voedselproductie en toerisme. Agrarische ondernemers in Beemster lopen al voorop in kwaliteit, vakmanschap en circulaire oplossingen. Wij willen dat de gemeente hen ondersteunt bij duurzame technieken en samenwerking met onderwijs en onderzoek.
- Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid en D66 wil dat lokaal talent niet verloren gaat voor onze ondernemers. Door samen te werken met het onderwijs willen wij jongeren de vaardigheden meegeven waar ondernemers nú behoefte aan hebben. Zo creëren we een arbeidsmarkt die werkt voor iedereen. De ontwikkeling van de campus in De Koog draagt hier nadrukkelijk aan bij.

5.2 Grip op afval

Purmerend loopt achter als het gaat om afvalscheiding. Waar het landelijk gemiddelde stijgt, daalt het bij ons: van 59% in 2022 naar 56% in 2024. Dat is slecht voor het milieu én voor de portemonnee. Te veel waardevolle grondstoffen verdwijnen nog samen met het restafval in de verbrandingsoven, waar de gemeente voor moet betalen. D66 wil dat Purmerend vooroploopt in duurzaamheid en circulariteit.

- D66 wil dat Purmerend in 2030 substantieel meer afval scheidt, in lijn met de landelijke ambitie van 75%.
- Afval scheiden moet makkelijk gemaakt worden. Wij willen meer ondergrondse containers voor PMD en glas, ook bij hoogbouw.
- Per wijk en dorpskern moet in kaart gebracht worden hoe het gaat met afvalscheiding, zodat heel gericht maatregelen kunnen worden ingezet.
- Inwoners moeten ondersteund worden in plaats van gestraft. De gemeente moet zorgen voor heldere informatie over afvalscheiding en de (positieve) consequenties voor de portemonnee. D66 pleit voor afvalcoaches die in wijken op maat voorlichting geven. Daarnaast het mogelijk zijn om digitale meldingen te doen van volle containers.
- Hergebruik van materialen wordt gestimuleerd via kringloopwinkels, repair cafés, de milieustraat en circulaire ondernemers.
- De gemeente moet onderzoeken hoe het aanbieden van minder restafval kan worden beloond en hoe het draagvlak voor positieve diftar kan worden vergroot: wie afval beter scheidt, betaalt dan minder afvalstoffenheffing.

**“
Wij willen dat Purmerend een
plek is waar ondernemers meer
kansen krijgen**”

Hoofdstuk 6

Ruimtelijke ordening, natuur en landbouw

Ruimtelijke ordening, natuur en landbouw

Dierenwelzijn: aandacht voor álle inwoners, mens én dier

Landbouw en biodiversiteit: voedsel produceren met respect voor natuur

Groen, gezondheid en klimaat: investeren in de leefomgeving

6.1 Dierenwelzijn: aandacht voor álle inwoners, mens én dier

Een diervriendelijke gemeente zorgt beter voor haar omgeving én haar mensen. D66 Purmerend ziet dierenwelzijn als onlosmakelijk verbonden met groen, duurzaamheid en biodiversiteit.

- Dierenwelzijn wordt echt integraal onderdeel van het beleid.
- We houden blijvend aandacht voor dierenwelzijn tijdens gemeentelijk beheer en onderhoud.
- D66 vindt dat op gemeentelijke gronden geen verpachting mag plaatsvinden die niet diervriendelijk is.
- Wat D66 betreft vinden er geen evenementen plaats met dieren. Wel vinden we het belangrijk om educatieve functies van kinderboerderij en het hertenkamp te behouden.
- D66 is voor antifokbeleid en opvang in plaats van afvoer of slacht van overtollige dieren.
- We willen sterke controle op dierenwelzijn en strenge handhaving bij overtredingen.
- We zetten in op gifvrij en preventief beheer van dierenpopulaties en invasieve soorten.
- Bij woningbouwprojecten wordt altijd rekening gehouden met de instandhouding van de leefomgeving van wilde dieren, we beschermen daarbij actief de leefgebieden van vogels, vleermuizen en insecten.
- We zorgen tijdens evenementen in de openbare ruimte voor voldoende rustige plekken voor dieren, zodat dieren zo min mogelijk hinder ondervinden.

6.2 Landbouw en biodiversiteit: voedsel produceren met respect voor natuur

D66 wil een toekomstbestendige landbouw die recht doet aan mens, dier en natuur. We ondersteunen boeren bij de omslag naar kringlooplandbouw en zorgen dat agrarisch gebruik samengaat met biodiversiteit.

- De gemeente ondersteunt de kringlooplandbouw, natuurinclusieve teelt en landschapsbeheer.
- We zetten in op bloemrijke bermen, poelen, schaduw voor weidedieren en natuurlijke erfgrenzen.
- Beemster blijft behouden als agrarisch gebied met kwaliteitskenmerk.
- Niet-agrarische bedrijvigheid wordt gestimuleerd zich te vestigen op de Baanstee.

6.3 Groen, gezondheid en klimaat: investeren in de leefomgeving

Groen is geen luxe, maar noodzaak. D66 wil dat iedere inwoner van Purmerend toegang heeft tot een gezonde, groene en klimaatbestendige leefomgeving. Groen zorgt voor verkoeling, ontspanning, ontmoeting en biodiversiteit.

- We hanteren de 3-30-300-regel als uitgangspunt: 3 bomen in zicht, 30% boomkroonbedekking, binnen 300 meter een groenvoorziening.
- We gaan versterking tegen en pleiten voor meer groen in versteende wijken.
- Regenwater moet opgevangen worden via groene daken, wadi's en vijvers.
- Om hittestress te voorkomen ontwikkelen we actief koelteplekken in de gemeente, ofwel urban cool islands.
- Groene daken subsidiëren en inwoners informeren.
- We bouwen met respect voor natuur: natuurinclusief, circulair en bereikbaar.
- Nieuwe wijken met voorzieningen én voldoende groen vanaf het begin.
- Er komen buurtbudgetten beschikbaar voor vergroening, gezondheid en verbinding.
- Er is ruimte voor stadslandbouw, voedselbossen, bijvriendelijke beplanting en tijdelijke natuur op braakliggende gronden.
- De unieke en bijzondere flora en fauna van het Beusebos moet beschermd blijven.

Groen is geen luxe, maar noodzaak. D66 wil dat iedere inwoner van Purmerend toegang heeft tot een gezonde, groene en klimaatbestendige leefomgeving

Hoofdstuk 7

Overheid

Overheid

D66 Purmerend staat voor een solide financieel beleid dat gericht is op evenwicht. We streven naar een sluitende begroting met voldoende buffers om tegenvallers op te vangen.

Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk om te blijven investeren in zaken die onze gemeente leefbaar en aantrekkelijk maken zoals kunst, cultuur en flexibele subsidieregelingen voor lokale initiatieven. We zijn bereid om uitgaven verantwoord te verminderen als dat echt nodig blijkt.

7.1 Onvoorwaardelijke toegang tot de gemeentelijke organisatie

- Inwoners moeten de gemeente kunnen begrijpen en volgen. Daarom zorgt D66 Purmerend ervoor dat informatie over besluiten, plannen en regelgeving in begrijpelijke taal (B1-niveau) beschikbaar is. Ook digitale toegankelijkheid wordt verbeterd, zodat alle inwoners (ongeacht leeftijd, taalvaardigheid of beperking) volwaardig kunnen meedoen.
- D66 vindt dat inwoners recht hebben op direct contact met een medewerker van de gemeente. Vragen of problemen worden niet doorgeschoven, maar persoonlijk opgepakt. Ook buiten kantoor tijden moet de gemeente bereikbaar zijn, zodat mensen met een volle werkweek niet buiten de boot vallen.

7.2 Gezonde gemeentefinanciën met oog voor leefbaarheid

- De financiën van de gemeente zien er niet goed uit: de komende jaren heeft de gemeente als gevolg van Rijksbeleid te maken met begrotingstekorten van miljoenen euro's. Bezuinigingen zijn noodzakelijk. D66 wil daarbij de minimaregelingen en de budgetten voor sport en cultuur en onderwijs ontzien.
- D66 wil dat de gemeente blijvend kritisch is op de kosten van de eigen organisatie en de inhuur van externen.
- Met de groei van de gemeente zijn investeringen onvermijdelijk, bijvoorbeeld in infrastructuur en schoolgebouwen. Met verantwoord investeringsbeleid wil D66 Purmerend de komende jaren financieel gezond houden. D66 zet zich in voor een realistisch uitgavenpatroon, waarmee we de rekening van investeringen en tegenslagen niet doorschuiven naar volgende generaties.
- D66 is geen voorstander van de hondenbelasting. Toch willen wij deze belasting voorlopig handhaven, maar hiermee worden uitsluitend voorzieningen betaald voor honden en het opruimen van hondenpoep. Als de begroting er ruimte voor laat, is D66 voor het afschaffen van de hondenbelasting.

- De OZB is de afgelopen jaren niet verhoogd, waardoor Purmerend uit de pas is gaan lopen met omliggende gemeenten en het landelijk gemiddelde OZB-tarief. D66 is desondanks zeer terughoudend met het verhogen van de belastingdruk voor inwoners en ondernemers. Alleen als laatste redmiddel bij een begrotingstekort kan verhoging van de OZB worden overwogen.

7.3 Samenwerking in de regio

- De afgelopen jaren is steeds intensiever afstemming gezocht en samengewerkt met buurgemeenten, onder meer op het gebied van woningbouw, werklocaties, mobiliteit, jeugdzorg, gezondheid, veiligheid, recreatie en toerisme. De gemeente zoekt ook de komende jaren proactief de samenwerking op met buurgemeenten in Zaanstreek-Waterland en in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en neemt bestuurlijke posities in bij de samenwerkingsverbanden.
- D66 wil dat Purmerend zich aansluit bij het stedennetwerk van de G40 omwille van de lobbykracht en het delen van kennis en ervaringen van andere middelgrote gemeenten.
- Naast Zaanstreek-Waterland, de MRA en de G40 zet de gemeente actief in op de verbinding met Noord-Holland Noord om zo een 'scharnierfunctie' te kunnen vervullen tussen het noordelijke deel van de provincie en de regio Amsterdam. Deze functie versterkt de positie van de gemeente in de regio.

*D66 wil dat de gemeente
blijvend kritisch is op de kosten
van de eigen organisatie en de
inhuur van externen*

Verantwoording

Aan dit verkiezingsprogramma werkten mee (op persoonlijke titel):

Mark Intres
Astrud Wildschut
Rick Hollander
Edwin Paarlberg
Mireille Frerejean
Nadine Hut
Marjan Segers
Frances Heijmans
Sven de Graaf

Dank aan:

De leden van D66 in de gemeente Purmerend
Alle mensen en organisaties die input hebben gegeven

Kandidatenlijst

1. Mark Intres

2. Astrud Wildschut

3. Edwin Paarlberg

4. Rick Hollander

5. Nadine Hut

6. Sven de Graaf

7. Mireille Frerejean

8. Marian Segers

9. Paul van Meekeren

10. Frances Heijmans

11. Gonneke van der Lee

12. Gerard Groot

13. Pieter Beemsterboer

14. Henk Dinkgreve

15. Ronald Frerejean

16. Heleen Hekker

17. Emre Kanik

**Dit is ons
verkiezingsprogramma:
een realistische koers met
een optimistische blik. Ons
vertrouwen is groot. Het
kan wél!**

“

***In Purmerend zijn we veerkrachtig.
Verreweg de meeste mensen zorgen voor
elkaar, denken vooruit en laten niemand
vallen***

***Dat is het Purmerend waar D66 in gelooft:
een gemeente die niet stilstaat, maar
vooruitgaat***

D66
purmerend